

ברוך שומר הכבודו כי

הוא הבטחה גדולה שעל ידי הגלות יהיה לבני ישראל כח זה למצוא בחינת הפנימיות בכל הסתר וזה שנקרא גלות על שם לעורר התגלות הפנימיות שבתוך הסתרה.

ברוך שומר הפסחתו שהקב"ה חישב הקץ לעשות כו"ס.

שהגלות יהיה כדי לחיות הכנה לכל הסתרות ומצרים שיש לכל איש ישראל ובגאולה מצרים עשה חשבון יתברך להיות קץ לכל השיעבודים. וזה שכתוב: והוא שעמדה בו. פירוש הגלות והגאולה כולל.

שמעתי מפי מו"ז ז"ל על שקורין לליל פסח סדר על פי מה שכתוב

המורה ז"ל: שיש סדר מיוחד על הניסים והפלאות שאינם במקרה הדברי פי חכם חן. אפשר לבאר עוד על פי מה דכתוב (שמות י"ג) כי יציאת מצרים היה הגאולה במהירות שלא היינו יודעים ועתה צריכים אנו לברר על ידי סיפורי יציאת מצרים בכל שנה ובכל יום ויום ומעשים של יציאת מצרים כמו שפירש רש"י ז"ל: בעבור זה הוציאנו (שמות י"ג) כו' לקיים מצותי וכפי מה שמקיימין ומשבחין ומתקליין לפני נמצא נעשה מסודר ומיושב טעמי הגאולה וכשיחיה מתישב הכל יהיה הגאולה העתידה כי הבורא יתברך גאלנו שהיה גלוי וידוע לפניו יתברך שעל ידי זה נזכה אחר כך לעבוד אותו באמת. כמו שנאמר (ויקרא כ"ה) לח

הוצאתי אתכם מארץ מצרים לחיות לכם לאלקים. וזה יתקיים בשלימות לעתיד לבוא ועל זה נתקן כל השאלות והתשובה עבדים דיינינו.

הוצאתי אתכם מארץ מצרים לחיות לכם לאלקים. וזה יתקיים בשלימות לעתיד לבוא ועל זה נתקן כל השאלות והתשובה עבדים דיינינו.

במדבר¹⁶ הראינו את מראיך

על עליות רגלים יראה כל זוכר (שמות כ"ג) ודברים טו' וכו' וכתוב (ש"ש א' א) שחזרה אני ונארה פירוש שבני ישראל יש להם נקודה פנימית שגם שהם בין אהלי קדר ובגלות אחר גלות. עם כל זה נקודה הפנימיות אינה מתחלפת כמו שנאמר (יהלים נ"ה) בא) אם שכחנו שם אלקינו כו' ולכן בבוא המועדים בעת שהיה המקדש קיים היו מתחלפים אלה הלושם ונתגלה הפנימיות שלהם כמו שנאמר יראה כל זוכר הוא הפנימיות. לכן אמרו חז"ל חייב אדם לטורח עצמו ברגל ודרשו בנבולתם לא תגעו (ויקרא י"א) ו' פירוש ברגל עיני שם והענין כו"ל שהתמאח לא תגע בפנימיות הלב. כענין שנאמר (ש"ש ג' ט) מה יפו פעמיך בעלים היא הנקודה הסתמה שלא תוכל להזדבר. וממלא מוכנים ברגל להסיר החיצוניות ולראות פני ה'. ומכלל שחייב אדם לטורח בודאי הרגלים ונתנים כח להתטהר לפניו.

אלהי מסכה לא תעשה לך חג המצות

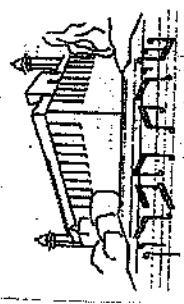
תשמור (שמות ל"ג) וכו'. דרשו חז"ל¹⁴ המבכה המועדות כעובד עבודה זרה. שצריך האדם להאמין בכח הקדושה שנתן הקב"ה לנו שלא יגרום חס ושלום בעצמו להיות נעשה מסך מבדיל ולהתרחק על ידי זה באמת. והמועדות הם עדות לישראל כמו שכתוב: מקדש ישראל והמונים. וכמו שיש הארה בימים אלו כמו כן נתעורר הארה בלבבות בני ישראל והוא שנאמר (ויקרא כ"ה) וידבר משה בו מועדי ה' אל בני ישראל. פירוש שהמשך הדעת המתעורר בימים טובים לבני ישראל.

שכל אנשי ארץ שהיו כל פשוטי בני ישראל

מוכנים להראות פני ה'. על כן נראה כי אף שהיה שלא בהדרגה מכל מקום כיון שפנימיות בני ישראל מיוחד להשם יתברך ניתן רשות ג' פעמים בשנה לעלות אף שלא

כנגד ארבעה בנים כו'. נראה שהוא נגד הארבע לשונות של גאולה. שהגאולה היה מכל דה' גליות. ושאלות הללו יש בכל איש ישראל. מצד הקיות השכל שעל ידי זה היצר הרע מהרהר אחר החוקים ועל זה צריך להיות התשובה מוכן בלב האדם כי לעשות רצון השם יתברך יש מזה יותר טעם ושמה מהכנת טעם המצוה. וזה אין מפסידין כו'. שטעם מצוה של מצוה אף שאין בו טעם. מתוק לו יותר ממטעמים. והרשע פורק עול ממש. מה העבודה. ואומרו לכם פירוש מה כוחו של בשר ודם לעבוד להשם יתברך. ועל ידי זה מזהיר אחר השגחה עליונה כמו שכתוב בספרים. והתשובה. בעבור זה פירוש על ידי שהוא בשר ודם ואין לו שכל כראוי חשוב לפניו יתברך עבודתו יותר ממלאכי עליון. ושאלת התם על ידי התמיות כשהקב"ה נותן איזה הארה בחסדו בא האדם ליד

התנשאות באומרו מה זאת (שמות י"ג) וכו'. וצריך לידע שהוא רק בחסד עליון. וזה התשובה בחוק יד כו' בלי זכיות האדם. ושאינו יודע לשאל הוא בגלות המר שאינו יודע ככל ארץ לפתח הלב ועל זה נאמר: את פתח לו. ועל זה נתנים השבת. שגאולת מצרים היה בכל דה' מיני גליות בכל וכפרט שנמצא בחינות אלו בכל ארץ מישראל. ונקראו בנים שבאמת נגמר הבני על ידי החקירות הללו בלב האדם כשונה לבוא לדרך האמת ולצאת מהבלי עולם הזה ועניניהם:

וגם נאולה האחרונה תהיה

כשתברך כל הנסותרות שביציאת מצרים כי נאולה זו כוללת כל הגאולות. והיו שכתובי להביא לימות המשיה ב' זכירה וסיפור יציאת מצרים מבני ימות המשיה. כי בעת יציאת מצרים היה הרצון להיות תיקון הכולל כמו שהיה לעתיד ד' ושמו אחר.

אך כי עמלק הרשע בכלל את בני ישראל כמו שכתוב אשר קרר בדרך (דברים כ"ה) ולכן צריכין לזכור שנאנו לעולם. כי הוא גרם לנו כל הגלות. רק על ידי סיפור יציאת מצרים בכל שנה ושנה נתעורר התיקון. ונמחה שמו מעט מעט. לכן נקרא מעשה לילה זו סדר כי צריכין לחזור ולסדר מעשה יציאת מצרים להיות מתקן ומסודר ואז יהיה הגאולה במהרה בימינו אמן: